

Pikselit HUKKASSA

Fysiset viat tai tietokoneen sekoamiset eivät ole suurin uhka muistikorteille. Yleisin ongelmanaiheuttaja on kuitenkin muistivälineen käyttäjä. Tiedostoja tuhoetaan vahingossa tai koko muistikortti tyhjennetään uusien kuvien ottamista varten. Tyhmä laite tekee työtä käskettyä, ja tuntien tai päivien työ saattaa olla hukassa.

Viat yllättävät aina

Digitaalikameroissa käytetyt muistikortit perustuvat flash-muistiin. Tämä tekniikka pohjautuu aiemmin käytettyihin PROM-muisteihin, joihin pystyttiin kerran kirjoittamaan dataa ja sen jälkeen vain lukemaan sitä. Puolijohdemuistit säilyttivät tietonsa, vaikka niissä ei ollutkaan käyttöjännitettä.

Tekniikka kehittyi muotoon, jossa tiedostot "flashataan" piirille pysyvästi, mutta ne voidaan kirjoittaa uudestaan yli. Piirit kestävät tuhansia kirjoituskerroja, ovat suhteellisen nopeita ja niiden kapasiteetit ovat kasvaneet useisiin gigatavuihin.

Piireille kirjoittaminen ei aina onnistu. Syynä voi olla kesken kirjoituksen loppunut akku, epäyhteensopivuudet kortin ja kameran ajoituksissa, kortin saama staattisen sähköön purkaus tai muistikortin fyysiset viat.

Pahin tilanne on silloin, kun kirjoituksen epäonnistumista ei havaita heti, vaan vasta sitten kun tietoja yritetään lukea. Kuvat ovat voineet siirtyä muistiin, mutta niitä ei saada sieltä ulos tiedostokirjanpidon tai lukupiirien vioittumisen vuoksi. Kriittisissä kuvauksissa olisikin syytä käyttää useaa muistikorttia, ja tyh-

Kuvaajan kauhutarina alkaa siitä, kun laboratorio ilmoittaa, että heistä riippumattomista syistä filmi pääsi tuhoutumaan. Samalla hetkellä tajutaan, että asiakkaalle suurella vaivalla otetut kuvat on otettu vain yhdelle rullalle. Digikameran käyttäjälle edellistä tilannetta vastaava tapahtuu tietokoneen ääressä, kun muistikortilta ei siirrykään kuvia, joita on otettu koko iltapäivä.

jentää ne kannettavalle tietokoneelle tai irtokovalevylle jo kuvausten aikana.

Kirjanpito pettää

Muistikortit käyttävät samanlaista kirjanpitoa tiedostoista kuin kovalevyt. Sen tehtävä on kirjata ylös, mistä kohtaa levyä tiedostot ja niiden data löytyy. Mikäli kirjanpito sekoaa, ei levytä enää löydetä normaalein keinoin siellä olevia tiedostoja.

Muistien tyhjentämistä nopeutetaan useimmiten sillä, että poistokäskeä ei varsinaisesti kirjoitakaan tiedon päälle, vaan ainoastaan merkitsee tiedoston poistetuksi. Samoin koko levyn tyhjentäminen – formatointi – ei tyhjännäkään levyä, vaan alustaa vain levykirjanpidon.

Jos kyseessä on varmasti vain käyttäjän tekemä tiedoston tuhoaminen tai kortin formatointi, asiansa osaava käyttäjä voi itse kokeilla palauttaa tiedot palautusohjelman avulla. Tällaisia löytyy muistikortteja varten, jos korttia voidaan käyttää erillisessä muistikortinlukijassa.

Varman päälle

Mitä sitten tulisi tehdä, kun muistikortti tai kovalevy alkaa temppuilla? Ensimmäinen toimi on lopettaa heti levyllä tai kortilla kirjoittaminen. Kirjoitus voi mennä tärkeän tiedon päälle tai se voi pahentaa ongelmia.

Erlaisia palautusohjelmia on tarjolla kymmeniä. Kaikki vaativat, että kortti näkyy tietokoneelle levyasemana ja useimmat tarvitsevat erillisen kortinlukijan tai PCMCIA-sovitteen. USB-kaapelilla liitettävät kamerat eivät tue kaikkia tarvittavia levyoperaatioita. Onneksi kortinlukija on varsin edullinen laite hankkia.

Palautusohjelmat yleensä ensin analysoivat kortin sisällön ja näyttävät mitä kortilta on palautettavissa. Tämän jälkeen kuvat on tallennettavissa levyllä. Jos levykirjanpito on seonnut, joudutaan kuvatiedostot tunnistamaan sisältönsä perusteella. Tämä onnistuu hyvin, jos kuvat on tallennettu jollain tavallisella tiedostomuodolla kuten JPEG tai TIFF. Kameroiden RAW-tiedostojen tuki vaihtelee ohjelmakohtaisesti.

Jos tietokoneen kanssa pelaaminen ei tunnu tutulta, useat valokuvausliikkeet pystyvät myös palauttamaan kuvat, jos kortissa ei ole vikaa. Jos kyseessä ovat arvokkaat kuvat ja on epävarmuutta siitä, että kyseessä voisi olla varsinainen kortin vikatilanne, kannattaisi ottaa yhteyttä asiantuntijaan, tietojen palautukseen erikoistuneeseen yritykseen. Näin ongelma ei pääse pahenemaan ja suurempi määrä tietoja voidaan palauttaa. Jos kyseessä on helposti korjattava virhe, kustannuksetkaan eivät nouse korkeiksi.

Kannattaa pelata varman päälle, jos muutamalla kymmenellä tai sadalla eurola saadaan tuhansien eurojen kuvausten kuvat pelastettua. Aina ohjelmatkaan eivät kuitenkaan pysty auttamaan. Kortissa voi olla fyysinen vika tai tiedot ovat pyyhkiytyneet yli. Jos toisellakaan palautusohjelmalla ei saada tulosta, on tyydyttävä vain tekemään kuvaukset uudestaan.

Tietojen palautus kortilta vaatii yleensä erillisen kortinlukijan. USB-kaapelilla kytketty kamera ei tarjoa tarvittavia levytoimintoja.

..PALAUTUSOHJELMIA

Seuraavista ohjelmista on verkossa tarjolla kokeiluversio, joka näyttää, mitä viallisessa kortissa on palautettavissa. Ohjelman voi sitten ostaa, mikäli siitä näyttää olevan apua. Ohjelmia on tarjolla myös hyvin varustetuissa valokuvausliikkeissä.

SanDisk RescuePro

SanDisk markkinoi LC Technologyn tekemää helppokäyttöistä palautusohjelmaa. Ohjelmaa on saanut joidenkin SanDisk:n muistikorttien mukana. Perusversion hinta 40 dollaria. www.lc-tech.com

Photorecovery

LC Technology tekee myös monipuolisempaa palautusohjelmaa, jonka perusversion hinta on myös 40 dollaria. www.lc-tech.com

PhotoRescue

Belgialainen DataRescue tekee monessa vertailussa menestynyttä PhotoRescue -ohjelmaa. Hintaa 29 dollaria. www.datarescue.com

Image Recall

Image Recall -ohjelmistoa on verkon lisäksi ollut myynnissä suomalaisissa valokuvausliikkeissä. Verkossa hinta on 26 euroa. www.imagerecall.com

PC Inspector Smart Recovery

Saksalainen tiedonpalautusyritys Convar jakaa ilmaiseksi ohjelmaa, joka palauttaa kuvatiedostoja muistikortilta. Ohjelma on hiukan karumman näköinen ulkonäöltään, mutta toimii. www.pcinspector.de

PhotoRescue -ohjelma on käännetty myös suomeksi. Ohjelma lukee kortin läpi ja näyttää löydetty tiedostot. Ohjelma tukee myös useiden kameroiden Raw-tiedostoformaatteja.